

[Prieme.]

pelser i Prisbestemmelserne, men kun fordi Handelen altid ligger med et vist Lager af Varer, som under almindelige Forhold er mere eller mindre ukurante eller uafsættelige, og som derfor er nedskrevet, det vil sige har givet Tab. Disse Varer er imidlertid under Krigen blevet gode Varer og har kunnet sælges til den oprindelige Indkøbspris plus en normal Avance. At dette har givet en større Indtægt — men midlertidig —, er givet, idet Handelen derved har indkasseret en Indtægt paa Varer, som tidligere var afskrevet i Status. Dette er et Forhold, som strækker sig helt til i Aar.

Naar jeg saa stærkt fremhæver dette, er det, fordi jeg ønsker at paavise, at det ikke er Prislovens Bestemmelser, der er Skyld i, at Handelen paa nogle Omraader har haft en lidt større Indtægt i 1941 end før Krigen. Dette er naturligvis en ekstraordinær Fordel, de paagældende handlende har haft indtil 1941 og i Aar, og det har hidtil givet mange Købmænd, hvis Omsætning i Mængde er gaaet ned, en Støtte, saaledes at de er kommet forholdsvis godt over de sidste Aar og over Prislovens Bestemmelser. Det svarer i Virkeligheden til, at Handelen har faaet nogle gamle Regninger betalt, som de ikke havde ventet vilde komme ind, men Prisloven som saadan giver ikke den danske Købmand Mulighed for at forøge sin Avance, medmindre hans Omsætning i Mængde stiger. Det kræves, at han skal holde den samme Nettoavance i Kroner og Øre pr. Stk. som før Krigen, og da Varemængden stort set er gaaet ned i alle Brancher, er han nærmest sikker paa at have en mindre Indtægt i Kroner og Øre end før.

Men Handelen har, vil man sige, efter Prisbestemmelserne faaet et Pristillæg, indtil den nye Prislov i Maj 1940 fastlagde denne Nettoavance. Man maatte tage et Tillæg til Nettoavancen i Kroner og Øre, svarende til den forøgede Risiko og til Stigningen i det almindelige Prisniveau. Dette skulde gælde indtil den 12. Juni 1940, da Loven traadte i Kraft. I Praksis blev det dog kun til den 9. April, da der blev dekretet et almindeligt Prisstop. Hvis nu denne Bestemmelse var blevet anerkendt af Priskontrollen, vilde Handelen foruden en forbigaaende Gevinst for gamle Varer have faaet et vist mindre Tillæg; men Forholdet er desværre det, at Priskontrollen hævder, at dette Tillæg ikke er tilladeligt, medmindre den nævnte Prisforhøjelse havde været sædvanlig inden for den paagældende Branche,

og den overlader til den enkelte at bevise dette.

Da den enkelte Købmand sædvanligvis handler paa egen Haand, har Handelsstanden haft overordentlig stort Besvær med over for Priskontrollen at gennemføre denne Ret til Avanceforhøjelse. Saa vidt jeg ved, er det kun paa meget begrænsede Omraader, man har anerkendt denne Ret til Forhøjelse, som Handelen fik i Bekendtgørelse af 19. Oktober 1939 og havde til den 9. April eller 12. Juni 1940. I Praksis maa man derfor sige, at en stor Del af Handelen ifølge Priskontrollens Bestemmelser ikke har faaet det Tillæg, som den var berettiget til ifølge de før den nu-gældende Prislov gældende Bestemmelser, og som man stadig taler om, naar Handelens Indtægt nævnes, f. Eks. i Forhold til Arbejdernes Lønniveau.

Medens jeg er ved dette, vil jeg gerne komme tilbage til en Sag, som jeg tidligere har omtalt her i Tinget, da vi drøftede Prisloven i 1940, og som ligger mig meget paa Sinde. Det drejer sig om de Varer, som de forskellige handlende, indtil Prisloven traadte i Kraft den 12. Juni 1940, havde kalkuleret efter de da gældende Bestemmelser, dog med en vis Adgang til at tage Genindkøbsprisen i Betragtning. Spørgsmaalet var da, hvorvidt de Varer, der laa i Forretning og paa Lager, og som var kalkuleret efter den gamle Bestemmelse, skulde nedsættes, da den nye Lov traadte i Kraft. Jeg udtalte dengang her i Tinget som Ordfører for mit Parti, at jeg gik ud fra, at den nye Prislov ikke skulde bevirke, at nogen Pris, som var fastsat som værende lovlig efter de hidtil gældende Bestemmelser, skulde nedsættes. Jeg var klar over, at det var et Spørgsmaal, der kunde komme frem, og jeg udtalte derfor dette klart og tydeligt her i Tinget. Hverken den højtærede Handelsminister eller andre udtalte sig imod denne Opfattelse: at erhvervsdrivende maatte forstaa den nye Lov af Maj 1940 saaledes, at de gamle Bestemmelser var gældende for de Varer, der, inden Loven traadte i Kraft, var kalkuleret lovligt efter de gamle Bestemmelser.

Den højtærede Handelsminister udtalte i sin Fremsettelsestale forleden Dag, at han var af den Opfattelse, at Prisloven skulde forstaaes saaledes, at Priserne skulde nedsættes, da den nye Prislov traadte i Kraft. Handelsministeren omtalte endvidere en Landsretsdom, der har givet den højtærede Ministers Opfattelse Ret. Men jeg vil dog gerne nævne, at en Byretsdom